

JULES
VERNE
Jules Verne

CHANCELLOR

Jules Verne
CHANCELLOR

PODIVUHODNÁ PUTOVÁNÍ
SVAZEK 13

*Všechna práva vyhrazena.
Žádná část této publikace nesmí být rozšiřována
bez písemného souhlasu nakladatele.*

Překlad: Karel Dyrnk

Ilustrace: G. Riou

Obálka © Jiří Miňovský – ARBE, 2023

© DOBROVSKÝ s.r.o., 2023

ISBN 978-80-277-4602-6 (pdf)

Jules Verne

CHANCELLOR

Obsah

I. Kapitola	V Charlestonu, 27. září 1869	5
II. Kapitola	Od 8. do 13. října	21
III. Kapitola	Pokračování 21. října	40
IV. Kapitola	30. října	62
V. Kapitola	Od 21. do 23. listopadu	89
VI. Kapitola	5. prosince	108
VII. Kapitola	Od 8. do 17. prosince	127
VIII. Kapitola	22. prosince	144
IX. Kapitola	Dne 8. ledna	163
X. Kapitola	Dne 17. ledna	185
XI. Kapitola	Dne 24. ledna	198

I. KAPITOLA

V Charlestonu, 27. září 1869

Vypluli jsme od nábřeží Batterie ve tři hodiny odpoledne na širé moře. Odliv nás rychle unáší na moře. Kapitán Huntly dal napnout vrchní i spodní plachty a severní větřík žene *Chancellor** zálivem. Brzy jsme minuli pevnost Sumter a za- nechali jsme postranní baterie po levé straně. Ve čtyři hodiny proplula loď hrdlem zálivu, kudy rychle unikala peřej odlivu. Ale širé moře je ještě vzdálené; abychom se na něj dostali, musíme proplout širokými průlivy, které vlny vyhloubily mezi písčiny. Kapitán Huntly se tedy vydal jihozápadním průlivem a minul maják vlevo od pevnosti Sumter. Plachty *Chancelloru* byly nyní nařízeny co nejvíce po větru a v sedm hodin večer minula naše loď poslední písčnou výspu a s plnými plachtami nastoupila cestu po Atlantickém oceánu...

Chancellor, pěkný trojstěžník o devíti stech tunách, patří bohatému domu bratří Leardů v Liverpoolu. Je to loď stará dva roky, pobitá a vyložená mědí, krytá teakovým dřevem, jejíž nízké stěžně kromě zadního stěžně jsou železné, lanovi

*) Kanclář

je drátěné. Tato solidní a pěkná loď, zaznamenaná první pojistkou u „Veritas“, koná v této době svoji třetí plavbu mezi Charlestonem a Liverpoolem. Když opustila charlestonecké průlivy, spustila anglickou vlajku, ale námořník, který by na tuto loď pohlédl, nemohl by se mýlit o jejím původu; je jistě tím, čím se zdá být, to je anglickou od čáry ponoru až po špici stěžňů.

Zvolil jsem přepravu na palubě *Chancelloru*, který se vracel do Anglie, z několika důvodů.

Neexistuje přímé spojení parníky mezi Jižní Karolínou a Spojeným královstvím, tedy Anglií. Chceme-li dosáhnout přímé spojení přes oceán na severu, musíme vstoupit na loď v New Yorku, chceme-li ho dosáhnout na jihu, musíme jet do New Orleansu. Mezi New Yorkem a Evropou existují četné linky, anglická, francouzská, německá a *Scotia*, *Pereire* či *Holsatia* by mne byly přepravily rychle k cíli mé cesty. Mezi New Orleansem a Evropou plují lodě *National Steam Navigation Co.*, připojující se na francouzskou transatlantickou linku z Colonu a Aspinvalu, které jsou známy nejrychlejší přeplavbou. Když jsem se však procházel po nábřežích Charlestonu, spatřil jsem *Chancelloru*. Líbil se mi a jakýsi instinkt mne hnál na palubu této loď, jejíž kajuty jsou velmi pohodlně vybaveny. Kromě toho je plavba plachetnicí za příznivého větru a moře – je-li tak rychlá jako plavba parníkem – v mnohém ohledu výhodnější. Na začátku podzimu je v těchto nízkých zeměpisných šířkách počasí ještě pěkné. Rozhodl jsem se tedy přepravit se na *Chancelloru*.

Učinil jsem dobře, nebo špatně? Budu litovat svého rozhodnutí? Budoucnost mne o tom poučí. Píši tyto poznámky den po dni a ve chvíli, kdy píši, nevím víc než ten, kdo čte tento deník – jestli tento deník někdy najde čtenáře.

28. září

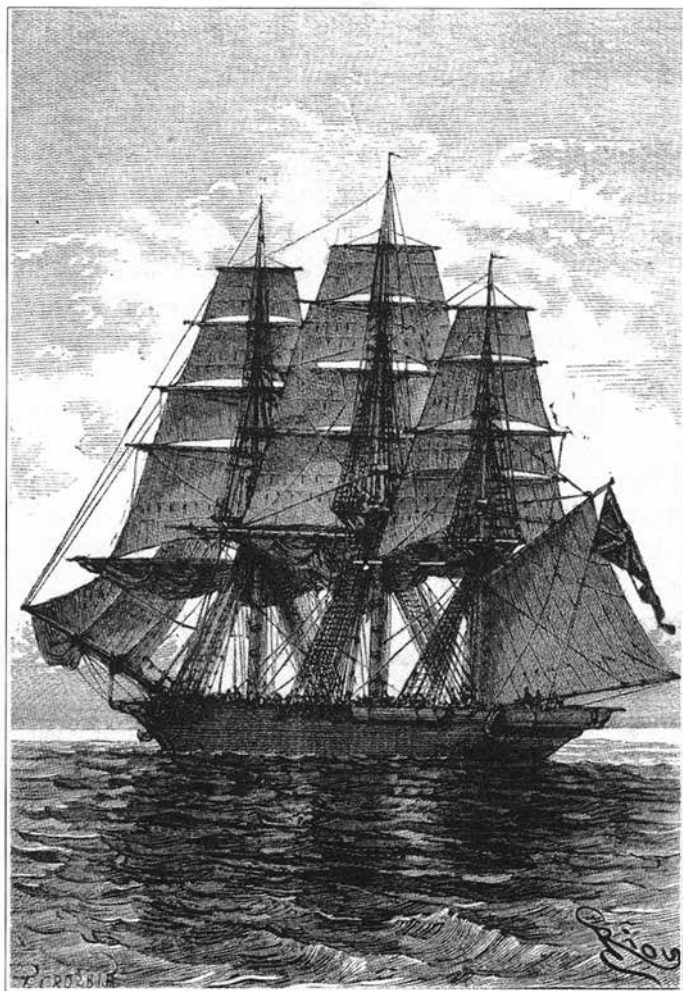
Řekl jsem, že kapitán *Chancelloru* se jmenuje Huntly – druhá jeho jména jsou John Silas. Je to Skot z Dundee, asi padesát let starý a má pověst zkušeného námořníka. Je střední postavy, širokých ramen, jeho hlava je malá a ze zvyku ji sklání poněkud nalevo. Aniž bych byl fyziognomista prvního řádu, domnívám se, že mohu odhadnout povahu kapitána Huntlyho, třebaže ho znám několik hodin.

Nepopírám, že Silas Huntly má pověst dobrého námořníka, který se dokonale vyzná ve svém oboru; ale že by byl mužem pevného charakteru, jevícím fyzickou a morální energii v každém případě – nemohu připustit.

Opravdu, chování kapitána Huntlyho je váhavé a jeho tělo jeví jakousi skleslost. Je netečný, což je možné usoudit z jeho neurčitého pohledu, ze mdlých pohybů rukou a kolísavé chůze; když kráčí, sotva noha nohu mine. Není to a nemůže být energický muž, tím méně svéhlavý, neboť nesvrašťuje obočí, jeho čelisti jsou chabé a nemá ve zvyku zatínat ruce v pěsti. Mimoto jsem u něho spatřil podezřelé způsoby, které si nedovedu ještě vysvětlit, avšak budu si ho nadále všímat s pozorností, kterou zasluhuje velitel loď, jemuž se říká „první po Bohu“!

Ostatně nemýlím-li se, je mimo Boha a Silase Huntlyho na palubě ještě muž, který se mi zdá určen, aby v případě potřeby zaujímal důležité místo. Je to druhý důstojník *Chancelloru*, kterého jsem ještě dostatečně nestudoval a o němž promluvíme později.

Posádka *Chancelloru* se skládá z kapitána Huntlyho, druhého důstojníka Roberta Curtise, poručíka Waltera, člunaře a čtrnácti námořníků, Angličanů nebo Skotů, celkem osmnácti námořníků – což stačí k řízení trojstěžníku o devíti stech tunách.

Severní vítr pohání Chancellor.

Tito lidé, jak se zdá, dobře rozumějí svému povolání. Všechno, co mohu dosud potvrdit, je, že za velení druhého důstojníka si počínali v charlestonekých průlivech velmi zručně.

Abych doplnil výčet osob naloděných na palubu *Chancelloru*, jmenuji správce zásob Hobbarta a kuchaře, černocho Jynxtropa, a uvádím seznam cestujících.

Cestujících je celkem osm i se mnou. Zním je málo, avšak jednotvárnost plavby, různé příhody, každodenní styk lidí stěsnanými na úzkém prostoru, přirozená potřeba výměny názorů, vrozená lidská zvědavost, to všechno nás brzy sblíží. Dosud nás od sebe vzdaloval ruch nalodňování, zaujímání kabin, uspořádání věcí potřebných pro cestu, která bude trvat snad dvacet až dvacet pět dní. Včera i dnes se ani všichni cestující neobjevili u společného stolu v kajutě a někteří snad trpí mořskou nemocí. Dosud jsem tedy všechny neviděl, ale vím, že mezi cestujícími jsou dvě dámy, které obsadily kabiny v pozadí, jejichž okna se nacházejí v lodní zádi.

Ostatně je zde listina cestujících, jak jsem ji opsal z lodního seznamu:

Pan a paní Kearovi, Američané z Buffala;

Slečna Herbeyová, společnice paní Kearové;

Pan Letourneur a jeho syn André Letourneur, Francouzi z Le Havru;

William Falsten, inženýr z Manchesteru;

John Ruby, obchodník z Cardiffu, oba Angličané;

J. R. Kazallon z Londýna, autor těchto poznámek.

29. září

Nákladní list kapitána Huntlyho, to je listina udávající náklad *Chancelloru* a podmínky dopravy tohoto zboží, zní takto:

Firmě Bronsfield a spol., komisionáři v Charlestonu.

Já, John Silas Huntly z Dundee (Skotsko), velitel Chancelloru, loď asi o devíti stech tunách, nacházející se nyní v Charlestonu, aby za nejbližšího příznivého počasí odplula přímo a za boží ochrany do města Liverpool, kde náklad složím – potvrzuji, že jsem do zmíněné loď přijal do prázdného podpalubí od Vás, pp. Bronsfielda a spol., komisionářů zboží v Charlestonu, sedmnáct set žoků bavlny v ceně dvacet tisíc liber šterlinků v plném počtu a v dobrém stavu, znamenáné a číslované, jak je naznačeno; toto zboží se zavazují dopravit v dobrém stavu – vyjma nehody a nebezpečí na moři – do Liverpoolu a dodat je pp. bratrům Leardům nebo na jejich účet, zaplatí-li mi za dopravu obnos dvou tisíc liber šterlinků, nic víc, podle smlouvy o nákladu a dopravě, kromě náhrady nehod podle zvyků a námořních obyčejů. A na potvrzení výše psaného jsem se zavázal a zavazují se svou osobou, svým jménem i svojí zmíněnou lodí se vším příslušenstvím.

K potvrzení toho jsem podepsal tři nákladní listy stejného znění; bude-li jeden z nich splněn, pozbývají ostatní platnost.

Dáno v Charlestonu, 13. září 1869

J. S. Huntly

Podle toho tedy veze *Chancellor* do Liverpoolu sedmnáct set balíků bavlny. Zásílatelé: Bronsfield a spol. v Charlestonu. Příjemci: Bratři Leardové v Liverpoolu.

Zboží bylo s největší starostlivostí naloženo, neboť loď byla stavěna zvlášť pro dovoz bavlny. Žoky vyplňují celé podpalubí,

vyjímaje malou část vyhrazenou pro zavazadla cestujících, a tyto žoky, napěchované lodními jeřáby, tvoří jedinou velice kompaktní hmotu. V podpalubí tedy není ani místočko nazbyt – znamenitá výhoda pro loď, která může být takto celá využita pro zboží.

Od 30. září do 6. října

Chancellor je rychlá loď, která by rychlostí zajisté překonala plachty nejedné lodi stejné velikosti, a co vítr zesílil, prodlužovala se za ní zřetelně rýsovaná brázda do nedohledna. Řekli byste, že je to dlouhá bílá krajka napjatá na moři jako na modré půdě.

Atlantický oceán není příliš vzdouván větrem. Pokud vím, není nikdo na palubě obtěžován ani kolísáním, ani kymácením lodi. Ostatně žádný z cestujících nekoná svou první plavbu a všichni jsou víceméně na moře zvyklí. Také není ani neobsazené místo u stolu v hodině oběda.

Mezi cestujícími se začínají navazovat styky a život na palubě se stává méně jednotvárný. Francouz pan Letourneur a já spolu často hovoříme.

Pan Letourneur je muž starý asi padesát pět let, vysoké postavy, s bílými vlasy a prošedivělými vousy. Zdá se být zajisté starý na svůj věk, což pochází z toho, že mnoho zkusil. Zakusil hluboký zármutek, a připojuji, že ho zkouší dosud. Zdá se, že tento muž má ve svém nitru nevyčerpatelný zdroj smutku, což je patrné i na jeho poněkud shrbené postavě a podle toho, že hlavu sklání nejčastěji na prsa. Nikdy se nesměje, usmívá se pouze na svého syna. Jeho oči jsou mírné, ale zdá se mi, jako by jejich pohled pronikal vlhkým závojem. Obličej jeví charakteristickou směs hořkosti a lásky a celkovým výrazem jeho obličeje je srdečná dobrota.

Řekli byste, že si pan Letourneur vyčítá nějaké nezaviněné neštěstí.

A skutečně! Ale kdo by nebyl hluboce pohnutý, kdyby se dozvěděl, jaké jsou ty zajisté přehnané výčitky, které si tento „otec“ dělá!

Pan Letourneur je na palubě se synem Andréem, starým asi dvacet let, s milou a zajímavou tváří. Mladý muž je poněkud setřenou podobiznou pana Letourneura, ale – a to je nezhojitelnou bolestí jeho otce – André je mrzák. Jeho levá noha, žalostně vymknutá ven, ho nutí, aby kulhal, a nemůže jít, aniž by se opíral o hůl.

Otec syna zbožňuje a je vidět, že celý jeho život náleží této ubohé bytosti. Trpí vrozeným postižením svého syna víc než on sám a prosí ho snad i za prominutí! Jeho obětavá láska k Andrému je neustálá. Neopouští ho, snaží se uhodnout jeho nejnepatrnější přání, pozoruje jeho veškeré konání. Jeho ruce patří spíš jeho synovi než jemu, podpírají ho a objímají, když se mladý muž prochází na palubě *Chancelloru*.

Pan Letourneur se sblížil zvláště se mnou a stále mluví o svém synovi.

Dnes jsem mu řekl:

„Právě jsem byl u pana Andrého. Máte hodného syna, pane Letourneure. Je to inteligentní a vzdělaný mladík.“

„Ovšem, pane Kazallone,“ odpověděl pan Letourneur a usmál se, „je to krásná duše uzavřená do bídného těla – duše jeho ubohé matky, která zemřela, když mu dala život.“

„Miluje vás, pane.“

„Moje drahé, nadevšechno milované dítě,“ zašeptal pohnutým hlasem pan Letourneur a sklonil svoji hlavu. „Ach,“ pokračoval, „nemůžete pochopit, co vytrpí otec, dívá-li se na své zmrzačené dítě... zmrzačené od narození!“

Robert Curtis – druhý důstojník.

„Pane Letourneure,“ odvětil jsem, „v neštěstí, které stihlo vašeho syna a následkem toho i vás, nejste k vám oběma spravedlivý. Pan André je zajisté k politování, ale není to ničím, být milován tak, jak ho milujete vy? Tělesná neduživost se snáší lépe než duševní bolest a duševní bolest snášíte vy. Všímám si vašeho syna pozorně, a dotýká-li se ho něco zvlášť bolestně, mohu vás ujistit, že je to vaše vlastní hoře...“

„Nedám je před ním znát,“ odpověděl živě pan Letourneur; „starám se jen o jediné: aby se v každé chvíli svého života bavil. Poznal jsem, že můj syn má navzdory svému postižení zálibu v cestování. Jeho duch má nohy, dokonce křídla, a po několik let již spolu cestujeme. Nejprve jsme navštívili celou Evropu, a nyní se vracíme z cesty hlavními státy Unie. Řídil jsem sám výchovu Andrého, kterého jsem nechtěl dát do žádného ústavu, a výchovu nyní doplňuji cestováním. André je nadaný živou chápavostí a žhavou obrazností. Je vnímavý a někdy se těším myšlenkou, že zapomíná, je-li nadšen velkolepými přírodními výjevy!“

„Ovšem, pane... zajisté...,“ říkám.

„Avšak zapomene-li,“ pokračoval pan Letourneur a tiskl mi ruku, „nezapomínám já a nikdy nezapomenu! Pane, pane, domníváte se, že můj syn odpouští své matce a mně, že jsme ho udělali mrzákem?“

Hoře otce, vinícího se z neštěstí, za které nemůže být nikdo zodpovědný, mne dojímá. Chci ho potěšit, ale v tom se objeví jeho syn. Pan Letourneur spěchá k němu a pomáhá mu vystoupit po poněkud příkrých schodech, vedoucích na hořejší palubu.

Tam André Letourneur usedl na jednu z lavic, upravených nad klecemi pro kuřata, a jeho otec se posadil vedle něho. Mluvili spolu a já jsem se zúčastnil jejich rozhovoru. Mluvílo se o plavbě *Chancelloru*, o vyhlídkách cesty, o programu života na palubě. Pan Letourneur soudí stejně jako já ne příliš příznivě

Cestující na Chancelloru.

o kapitánovi Huntlym. Nerozhodnost toho muže a jeho ospalé vzezření na něho udělaly nepříznivý dojem. Naproti tomu pan Letourneur smýšlí velmi příznivě o druhém důstojníkovi Robertu Curtisovi, třicetiletém muži, pěkné postavy, velké tělesné síly, stále činném, jehož pevná vůle je vždy připravena projevit se skutky.

V tu chvíli vstoupil na palubu Robert Curtis. Se zájmem ho pozorují a jsem překvapen známkami jevícími jeho mohutnost a životní sílu. Stojí vzpřímeně, s nenuceným chováním, s hrdým pohledem, obočí poněkud sraštěné. Je to rázný muž, který má jistě chladnou odvahu, nezbytnou pro pravého námořníka. A současně je dobrým člověkem, neboť se zajímá o mladého Letourneura a snaží se mu při každé příležitosti pomáhat.

Když druhý důstojník zkontroloval stav oblohy a plachtovní lodi, přiblížil se k nám a účastnil se našeho rozhovoru.

Pozoroval jsem, že mladý Letourneur s ním rád mluví.

Robert Curtis nám sděluje některé podrobnosti o cestujících, o kterých jsme měli jen velice neúplné zprávy.

Pan a paní Kearovi jsou oba Američané ze Severní Ameriky, kteří získali velké příjmy využíváním naftových pramenů. Je všeobecně známé, že právě to je příčina nynějšího velkého bohatství Spojených států amerických. Avšak pan Kear, padesátiletý muž, který se zdá být spíš obohacený než bohatý, je smutným společníkem, který se nestará o nic jiného než o své pohodlí. Z jeho kapes, v nichž má neustále obě ruce, vychází každou chvíli cinkot kovu. Nadutý, domýšlivý, mající ve velké vážnosti sebe a jinými opovrhující, projevuje svrchovanou lhostejnost ke všemu, co není on. Vypíná se jako páv, „očíhává se, ochutnává a zažívá se,“ abych užil výrazu učeného fyziognomika Gratioleta. Zkrátka: hlupák v kůži sobce. Nemohu si vysvětlit, proč zvolil pro přepravu palubu *Chancelloru*, prostě

obchodní lodě, která mu nemůže poskytnout pohodlí transatlantických parníků.

Paní Kearová je bezvýznamná žena, netečná, lhostejná, již se dotkla čtyřicítka, žena bez ducha, která nechte, neúčastní se společenského hovoru. Hledí, nevidí však, poslouchá, ale neslyší. Přemýšlí? Nejsem o tom přesvědčen!

Jediným zaměstnáním této ženy je, že se dává stále obsluhovat společníci, slečnou Herbeyovou, mladou dvacetiletou Angličankou, milou a tichou, která jistě ne bez pokory získává těch několik liber šterlinků, které jí dává petrolejář.

Tato dívka je velmi krásná. Je světlomasá s temně modrýma očima a její rozkošná tvář není nevýrazná, s čímž se u některých Angličanek setkáváme. Její ústa by byla roztomilá, kdyby měla čas nebo příležitost se usmát. Ale pro koho a k čemu by se měla usmívat ubohá dívka, vydaná neustálé hašteřivosti a směšným rozmarům své paní? Celkem však, trpí-li slečna Herbeyová potají, přece jen nereptá a zdá se, že je odevzdaná svému osudu.

William Falsten je inženýr z Manchesteru a má zcela anglické vzezření. Je ředitelem rozsáhlé vodárny v Jižní Karolíně a cestuje do Evropy prohlédnout si nové vylepšené stroje Cai-lova závodu, kromě jiného i mlýny s odstředivou silou. Je to muž asi čtyřicet pět let starý, typ učence, který myslí pouze na stroje, jejichž mechanika nebo výpočty jej úplně zaměstnávají, a který kromě nich nic jiného nevidí. Zatáhne-li vás do hovoru, už se ho nezbavíte, jako byste zapadli mezi ozubená kola.

Co se týká pana Rubyho, představuje všedního obchodníka, bez významu, bez původnosti. Od dvaceti let nedělal nic jiného, než kupoval a prodával, a protože prodával celkem dráž než kupoval, získal nějaké jmění. Co s ním provede, nedovedl by sám říci. Tento Ruby, jehož celá bytost zevšedněla v drobném obchodě, nemyslí, neuvažuje; jeho mozek je již uzavřen každému

dojmu a vůbec nepotvrzuje Pascalova slova: „Člověk je zřejmě stvořený k přemýšlení. To je celá jeho důstojnost, veškerá jeho zásluha.“

7. října

Je to již deset dnů, kdy jsme opustili Charleston, a mně se zdá, že jsme vykonali dobrou a rychlou cestu. Mám často příležitost hovořit s druhým důstojníkem a vytvořilo se mezi námi jakési přátelství.

Dnes mně Robert Curtis sdělil, že nejsme asi příliš vzdáleni od skupiny Bermudských ostrovů, to je asi v šířce mysu Hatteras. Měření polohy ukázalo 32° 20' severní šířky a 64° 50' západní délky od Greenwichského poledníku.

„Uvidíme Bermudské ostrovy, přesněji řečeno Ostrov St. George dříve, než nastane noc,“ řekl mi druhý důstojník.

„Cože,“ odpověděl jsem, „dotkneme se Bermudských ostrovů? Domníval jsem se, že loď, plující z Charlestonu směrem k Liverpoolu, má zamířit k severu a sledovat směr Golského proudu!“

„Zajisté, pane Kazallone,“ odpověděl Robert Curtis, „je to směr, kterým se obvykle pluje, ale zdá se, že tentokrát kapitán nemá v úmyslu tudy plout.“

„Proč?“

„Nevím, udal směr k východu a *Chancellor* tedy pluje k východu.“

„A neupozornil jste ho?“

„Upozornil jsem, že to není obvyklá trasa, ale odpověděl mi, že ví, co má dělat.“

Při řeči svraštil Robert Curtis několikrát obočí a mechanicky si přešel čelo rukou; domnívám se, že neřekl všechno, co chtěl říci.

„Avšak, pane Curtisi,“ začal jsem znovu, „dnes je již sedmého října a není možné, aby se zkoušely nové cesty. Nemůžeme ztratit ani jediný den, chceme-li dorazit do Evropy před nepříznivým obdobím!“

„Ne, pane Kazallone, ani jediný den!“

„Pane Curtisi, smím být tak indiskrétní a zeptat se, co soudíte o kapitánovi Huntlym?“

„Soudím,“ odpověděl druhý důstojník, „soudím... že je mým kapitánem!“

Tato vyhybavá odpověď mne stále zaměstnává.

Robert Curtis se nemýlil. Asi ve tři hodiny nám lodník, který měl stráž na stožáru, oznámil, že vidí zemi po větru od nás, na severovýchodě, ale dosud se nám jevila jen jako obláček.

V šest hodin jsem vystoupil na horní palubu ve společnosti Letourneurů a pozorovali jsme skupinu poměrně málo zvýšených Bermudských ostrovů, které obklopuje hrozivý řetěz skrytých skalisek.

„To je tedy ono čarovné souostroví,“ řekl André Letourneur, „malebná skupina, kterou váš básník, pane Kazallone, Thomas Moore, oslavil ve svých ódách. Již roku 1643 vyhnanec Walter nadšeně popsal tyto ostrovy, a nemýlím-li se, nechtěly anglické dámy po nějakou dobu nosit jiné klobouky než zhotovené z listů jakési bermudské palmy.“

„Máte pravdu, milý André,“ odpověděl jsem, „toto Bermudské souostroví bylo v 17. století velmi v módě; nyní však upadlo do úplného zapomnění.“

„Ostatně, pane André,“ dodal Robert Curtis, „s básníky, kteří mluví s nadšením o tomto souostroví, nebudou souhlasit námořníci, neboť ostrovy, které je na první pohled uchvátily, jsou těžko přístupné lodím, protože skaliska tvoří dvě až tři míle od pevniny polokruhový pás, ponořený pod vodou, kterého se námořníci zvláště obávají. Připojil bych, že čistá obloha, kterou se

obyvatelé Bermud tak pyšní, bývá nejčastěji zakalena divokými bouřemi. Tyto ostrovy zasahuje cíp bouří pustošících Antily a tento cíp, jako ocas velryby, je nejhroznější. Neradím tedy námořníkům, aby líčením Waltera a Thomase Moora důvěřovali!“

„Pane Curtisi,“ odpovídal s úsměvem André Letourneur, „máte asi pravdu; ale básníci jsou jako přísloví: jeden vždy odporuje druhému. Thomas Moore a Walter velebili toto souostroví jako místo divukrásné, avšak váš největší dramatik a básník, William Shakespeare, který je znal patrně lépe, pokládal za správné umístit tam nejhroznější scény své ‚Bouře‘.“

A skutečně, pobřeží, která obklopují Bermudské souostroví, jsou velice nebezpečná. Angličané, kterým souostroví od jejich objevení neustále patří, je užívají pouze jako vojenské stanice, vložené mezi Antily a Nové Skotsko. – Ostatně je předurčené ke stálému růstu, a pravděpodobně ve velkém měřítku. Za čas – který je hlavní podmínkou práce přírody – bude toto souostroví, sestávající ze sto padesáti ostrovů a ostrůvků, ještě mnohem větší, neboť korálovci neustále pracují na stavbě nových Bermud, které se mezi sebou spojí a pomalu utvoří novou pevninu.

Ani tři ostatní cestující, ani paní Kearová se nenamáhali, aby vystoupili na horní palubu a podívali se na toto zvláštní souostroví. Co se týká slečny Herbeyové, nepřišla na palubu, protože se ozval rozvláčný hlas paní Kearové a přinutil mladou dívku, aby opět zaujala své místo vedle ní.